

POSTANOWIENIE

Dnia 27 sierpnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku C. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.
o rentę socjalną,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 27 sierpnia 2013 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawczyni od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 7 marca 2012 r., sygn. akt III AUa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania,**
- 2. zasądza od wnioskodawczyni na rzecz organu rentowego kwotę 120 zł (sto dwadzieścia) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 7 marca 2012 r., III AUa [...], Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację wnioskodawczyni C. K. od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w L. z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L. o rentę socjalną, którym oddalono odwołanie wnioskodawczyni od decyzji organu rentowego z dnia 2 lutego 2011 r., odmawiającej przyznania prawa do renty socjalnej. Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia Sądu pierwszej instancji oparte m.in. na dowodach z opinii biegłych lekarzy otolaryngologa – foniatry i psychologa, że wnioskodawczyni nie jest całkowicie niezdolna do pracy w rozumieniu art. 12 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

(jednolity tekst; Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), a tym samym nie spełniła przesłanek określonych w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 roku o rencie socjalnej (Dz.U. Nr 135, poz. 1268 ze zm.) dla przyznania dochodzonego świadczenia.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości skargą kasacyjną pełnomocnik wnioskodawczyni i zarzucając naruszenie przepisów postępowania - art. 477¹⁴ § 4 k.p.c. związku z art. 477^{14a} k.p.c. polegające na „nieuchyleniu decyzji oraz wyroku sądu I instancji i braku przekazania sprawy organowi rentowemu”, oraz „naruszenie prawa postępowania cywilnego - mające wpływ na rozstrzygnięcie sprawy - polegające na pominięciu dopuszczenia dowodu z opinii zespołu biegłych z zakresu medycyny pracy i medycyny społecznej oraz polegające na zaniechaniu przesłuchania powódki C. K., podczas gdy powołanie wnioskowanych przez powódkę dowodów jest niezbędne dla rozstrzygnięcia sprawy”, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania, wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na istotne zagadnienie prawne wymagające rozstrzygnięcia – „czy opinia biegłych sądowych w postępowaniu sądowym I instancji uchyla moc dowodową orzeczenia o stopniu niepełnosprawności Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności i czy wyrok sądu rozpatrującego odwołanie od decyzji ZUS w przedmiocie odmowy przyznania renty socjalnej z powodu zdolności do pracy uchyla orzeczenie o stopniu niepełnosprawności Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną, pełnomocnik organu rentowego wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie jej oddalenie, wraz z orzeczeniem o kosztach zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wstępnie trzeba przypomnieć, że ograniczenia dopuszczalności wnoszenia skargi kasacyjnej wynikają z konstytucyjnej roli Sądu Najwyższego w systemie organów wymiaru sprawiedliwości. Zgodnie bowiem z art. 1 ust. 1 pkt 1 ustawy z

dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. Nr 240, poz. 2052 ze zm.) rolą tego Sądu w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości pozostaje zapewnienie w ramach nadzoru zgodności z prawem oraz jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych i wojskowych przez rozpoznawanie kasacji oraz innych środków odwoławczych, podejmowanie uchwał rozstrzygających zagadnienia prawne i rozstrzyganie innych spraw określonych w ustawach. Skarga kasacyjna nie jest więc (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia, gdy się weźmie nadto pod uwagę, że Konstytucja w art. 177 ust. 1 gwarantuje jedynie dwuinstancyjne postępowanie. Ewentualna możliwość dalszego postępowania, w tym postępowania przed Sądem Najwyższym, stanowi uprawnienie dodatkowe, które może zostać obwarowane szczególnymi przesłankami, w tym określonymi w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

1. w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
2. istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
3. zachodzi nieważność postępowania lub
4. skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Odwołanie się do przesłanki istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości (ze wskazaniem, na czym te poważne wątpliwości polegają), nie doczekał się wykładni, bądź że jego niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 nr 12, poz. 151 i z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, niepublikowane). W myśl

utrwalonego orzecznictwa, nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa ani nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. Tymczasem sformułowane przez skarżącego wątpliwości interpretacyjne zostały rozstrzygnięte przez Sąd Najwyższy, w którego orzecznictwie przyjmuje się zgodnie, że przesłanka całkowitej niezdolności do jakiegokolwiek pracy (aktualnie art. 12 ust. 2 i art. 13 ust. 4 ustawy emerytalnej) odnosi się do każdego zatrudnienia w innych warunkach niż specjalnie stworzone na stanowiskach pracy odpowiednio przystosowanych do stopnia i charakteru naruszenia sprawności organizmu (por. wyrok z dnia 8 grudnia 2000 r., II UKN 134/00, OSNAPiUS 2000 nr 15, poz. 369), natomiast legitymowanie się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, jednolity tekst: Dz.U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92 ze zm.) nie jest równoznaczne ze spełnieniem przesłanki całkowitej niezdolności do pracy, o której mowa w art. 4 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (por. wyrok z dnia 11 marca 2008 r., I UK 286/07, OSNP 2009 nr 13-14, poz. 178) oraz w art. 12 ust. 2 ustawy emerytalnej, stąd też brak całkowitej niezdolności do pracy w rozumieniu tego ostatniego przepisu, uniemożliwia przyznanie prawa do renty socjalnej (tak w wyroku z dnia 8 kwietnia 2008 r., I UK 264/07, Monitor Prawa Pracy 2008 nr 10, s. 548). W utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. wyroki z dnia 11 lutego 2005 r., I UK 177/04 OSNP z 2005 r. nr 18, poz. 290, z dnia 11 marca 2008, I UK 286/07 OSNP 2009 nr 13-14, poz. 178 i z dnia 17 lutego 2009 r., I UK 233/08, niepublikowany) przyjęto, że orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności nie przesądza o istnieniu całkowitej niezdolności do pracy w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach (a także w rozumieniu ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej). Orzeczenie takie (o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności) nie wywiera bezpośredniego wpływu na ustalenie niezdolności do pracy koniecznej dla przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, aczkolwiek powinno być wzięte pod rozagę w trakcie prowadzenia postępowania dowodowego i przy dokonywaniu ustaleń faktycznych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2012 r., I UK 17/12, niepublikowany).

Gdy więc skarżący nie wykazał istnienia przesłanek warunkujących przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., uwzględniając taryfowe wynagrodzenie pełnomocnika strony pozwanej zgodnie z § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...) - Dz.U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.

aw